

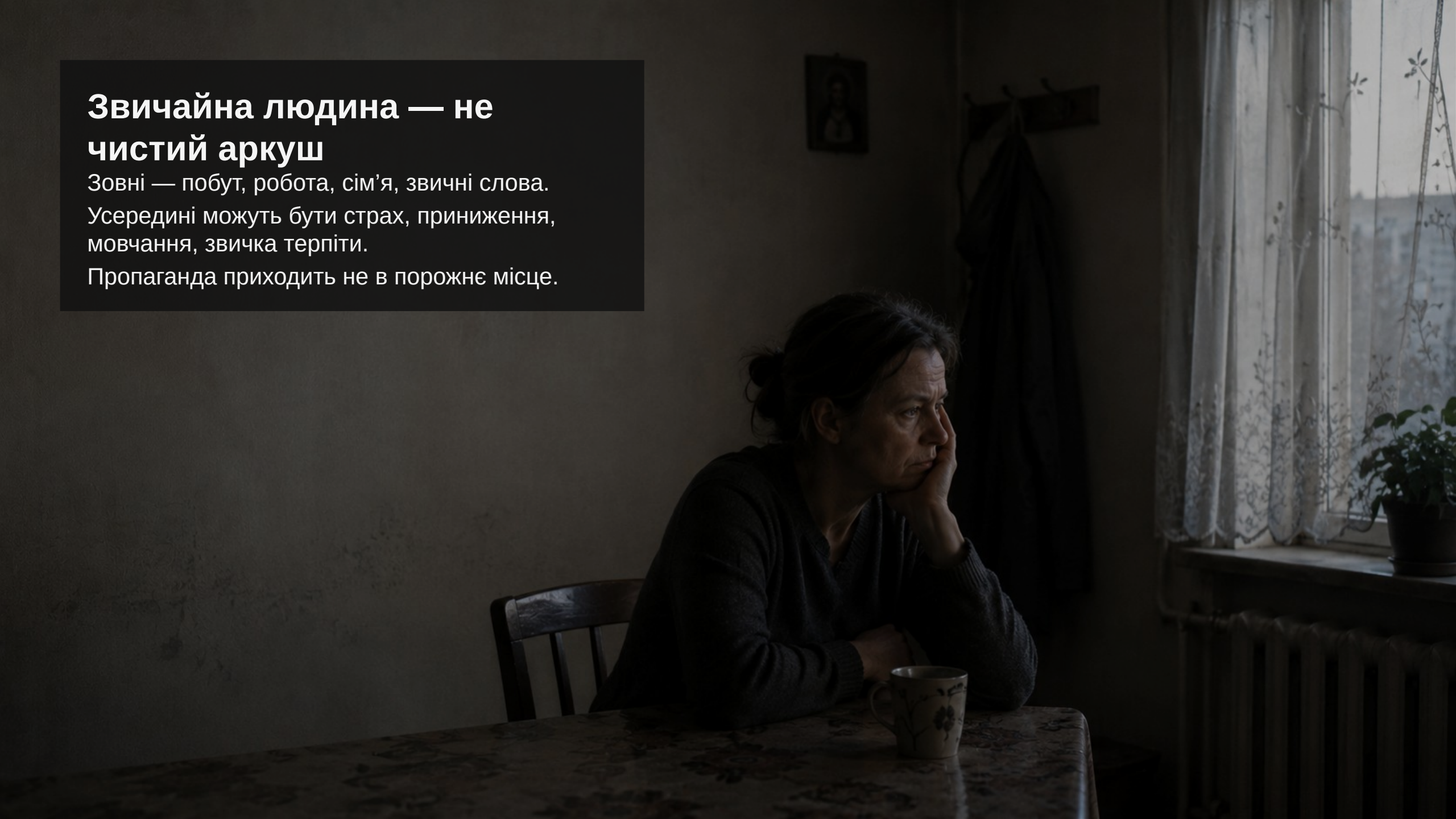
Не суспільство взагалі. Конкретна війна

Росія і війна проти України.

Це не «діагноз народу». Це карта можливого механізму: як внутрішній біль може стати матеріалом війни.

Звичайна людина — не чистий аркуш

Зовні — побут, робота, сім'я, звичні слова.
Усередині можуть бути страх, приниження,
мовчання, звичка терпіти.
Пропаганда приходить не в порожнє місце.

A man with a beard and short hair, wearing a dark t-shirt, is sitting and looking out of a window. The room is dimly lit, with light coming from the window. A small potted plant sits on the windowsill. The overall mood is contemplative and somber.

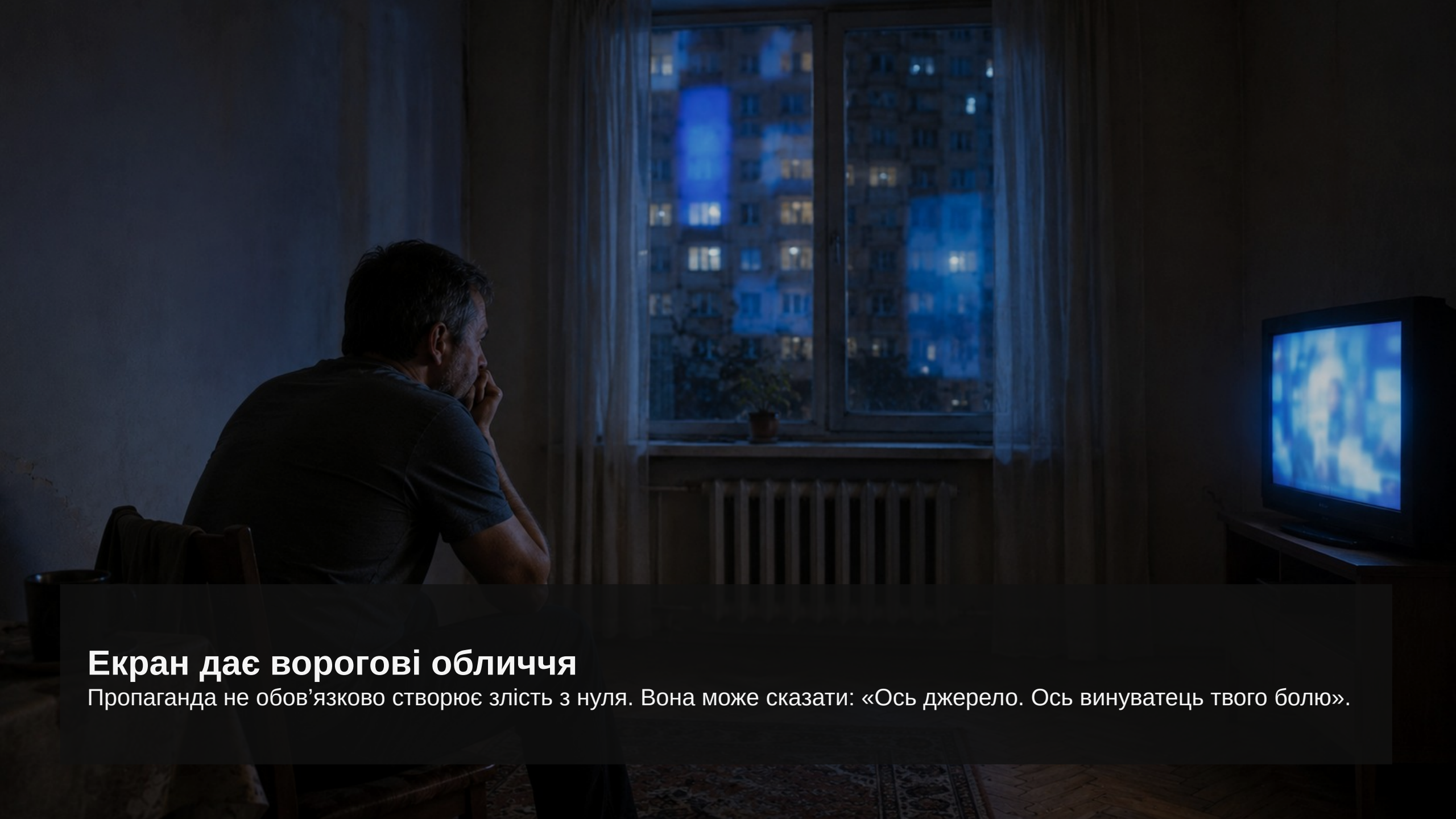
Біль без мови стає злістю

Якщо біль не названий, він не зникає.

Він залишається всередині й з часом може стати вкоріненою злістю.

**Злість шукає адресу
Людина може не знати, на кого
саме вона злиться.
Але злість і напруження
залишаються всередині. Їм
потрібен об'єкт, якого можна
ненавидіти без сорому.**

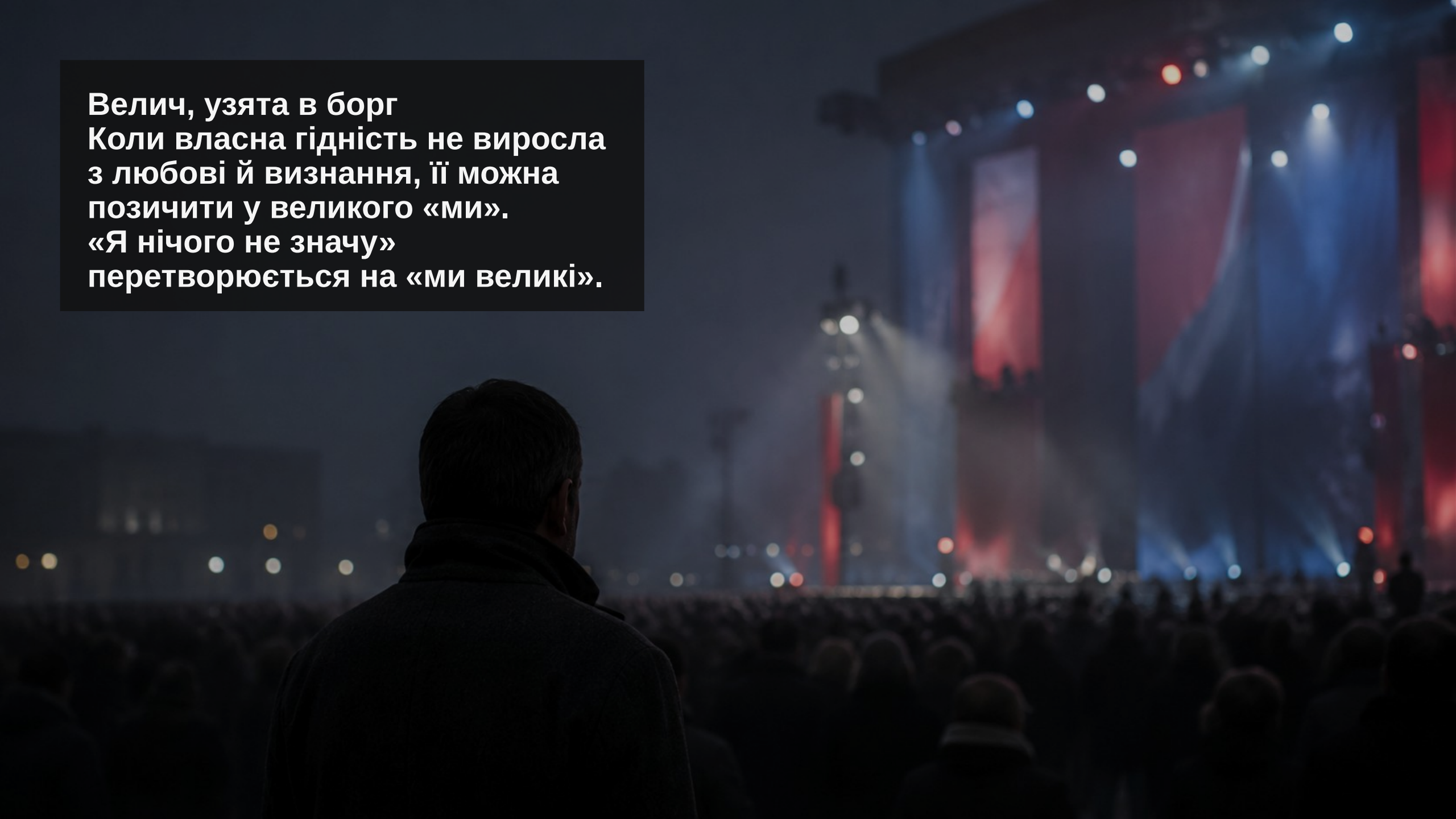

Екран дає ворогові обличчя

Пропаганда не обов'язково створює злість з нуля. Вона може сказати: «Ось джерело. Ось винуватець твого болю».

Велич, узята в борг
Коли власна гідність не виросла
з любові й визнання, її можна
позичити у великого «ми».
«Я нічого не значу»
перетворюється на «ми великі».

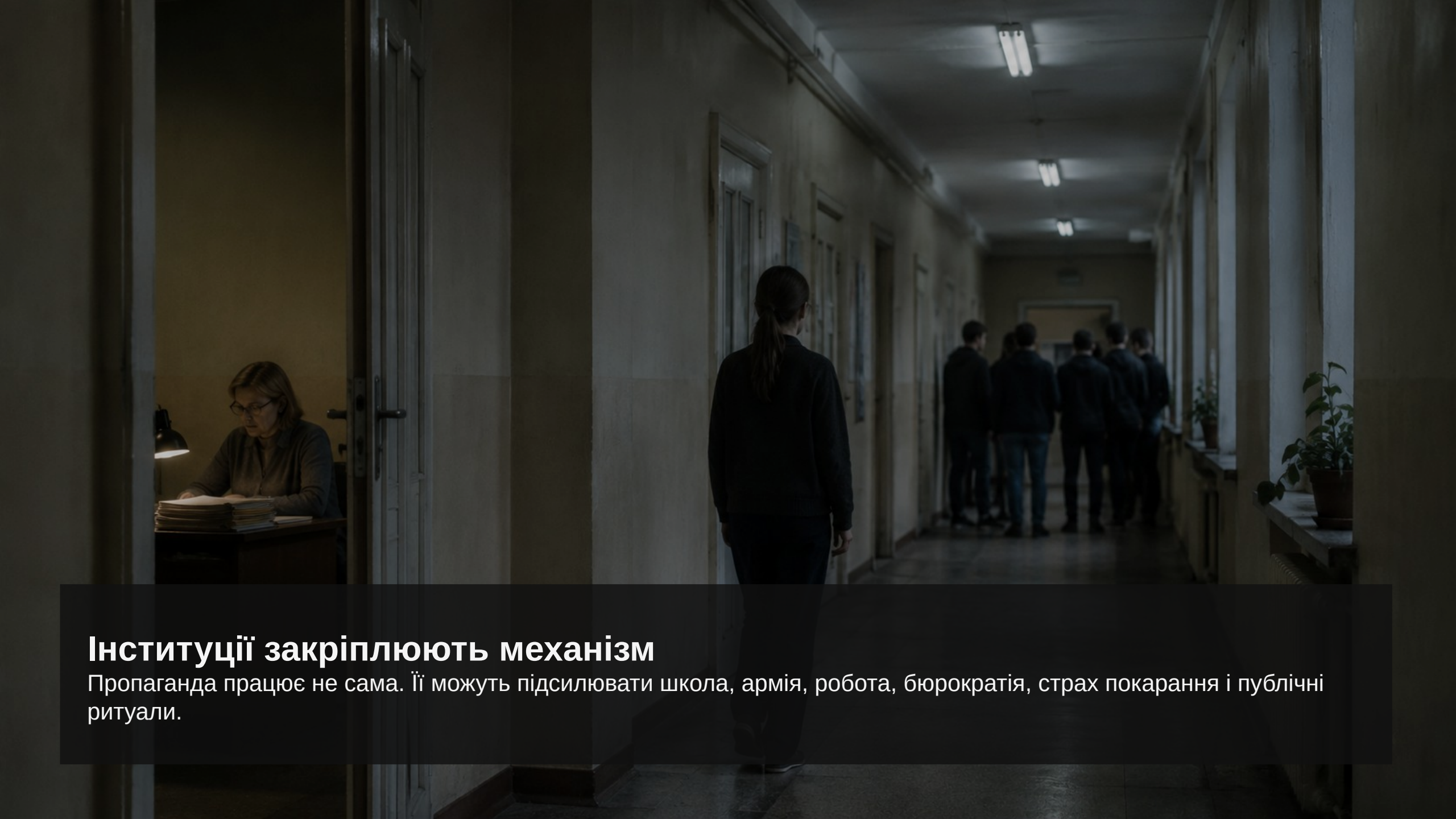

A dimly lit kitchen at night. A woman on the left sits at a table, resting her chin on her hand and looking towards the center. A man in the middle sits at the same table, gesturing with his hands as if in conversation. On the right, a young man is seen from the back, also sitting at the table and looking towards a television. The television screen shows a colorful, abstract image. In the background, a refrigerator and a window looking out onto a dark city at night are visible. The overall atmosphere is somber and contemplative.

**Ненависть отримує право
Злість каже: «треба покарати».
Велич каже: «ти маєш історичне право».
Так насильство отримує моральне виправдання.**

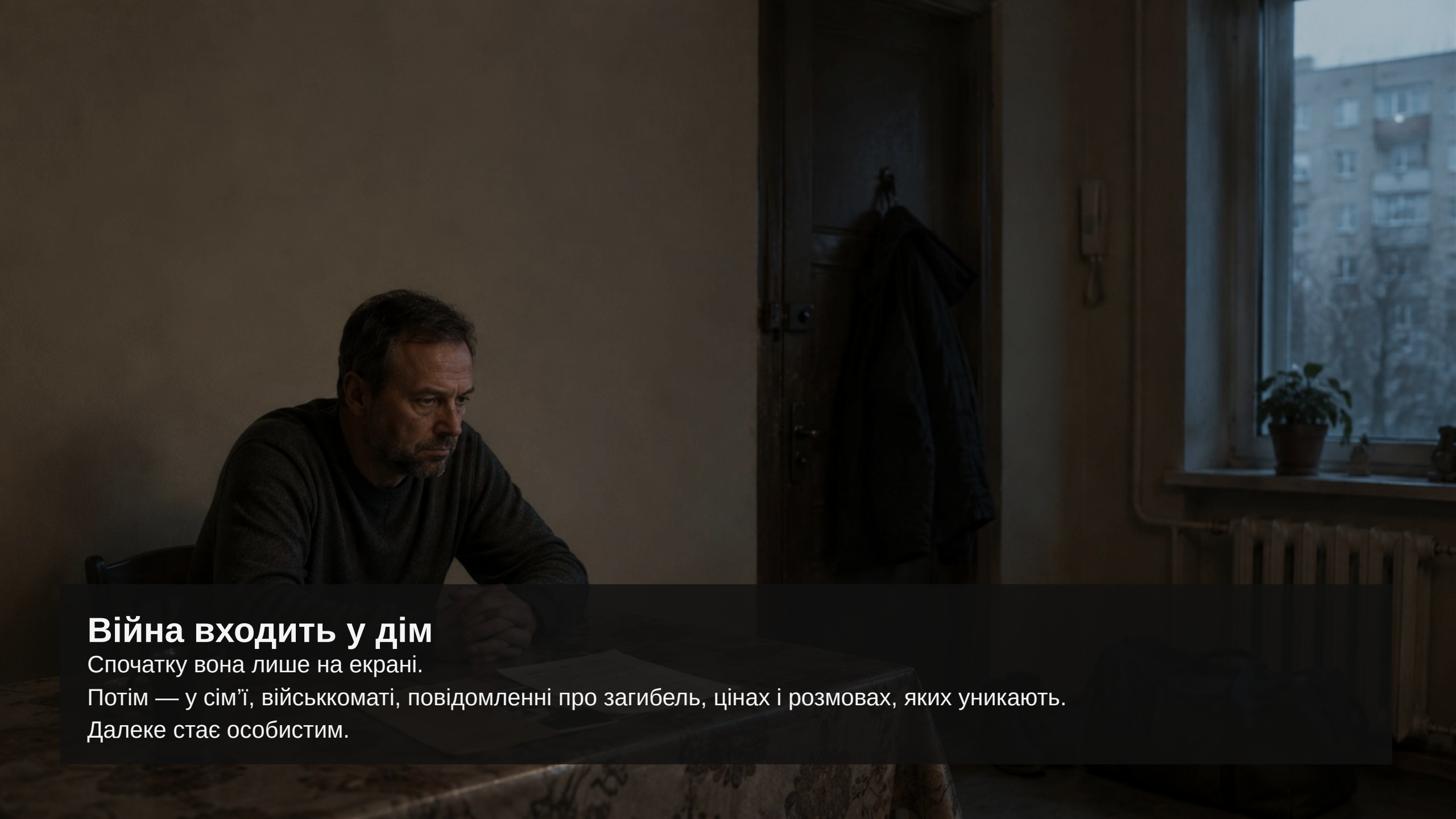

**Мовчання теж підтримує механізм
Не кожен кричить на підтримку війни.
Але страх, вигода і звичка відвертатися теж можуть ставати частиною спільної
машини.**

Інституції закріплюють механізм

Пропаганда працює не сама. Її можуть підсилювати школа, армія, робота, бюрократія, страх покарання і публічні ритуали.

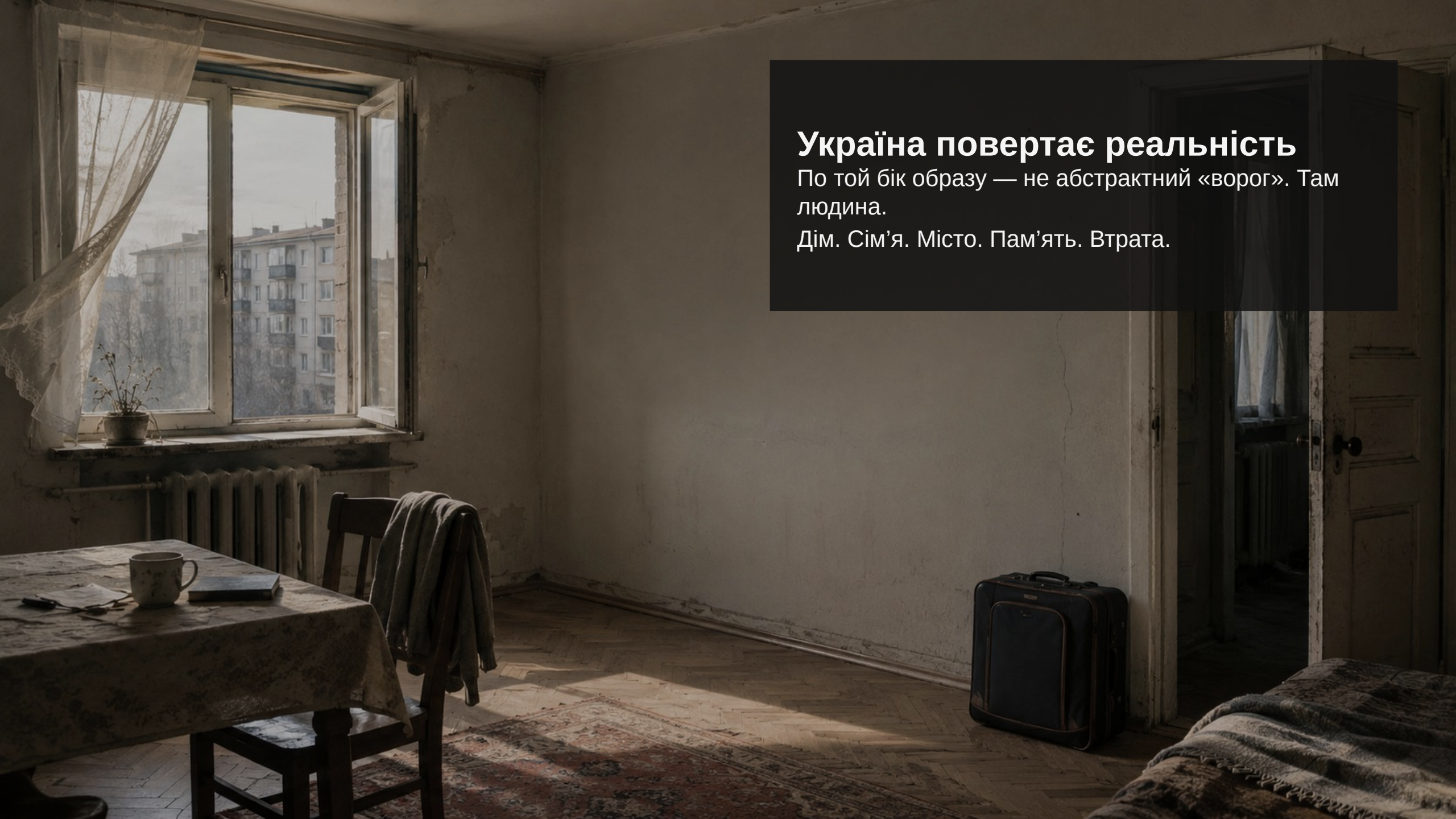
A man with a beard and short hair, wearing a dark sweater, is sitting at a table in a dimly lit room. He is looking down at some papers on the table. The room has a window on the right with a radiator and a potted plant. A coat is hanging on a door in the background.

Війна входить у дім

Спочатку вона лише на екрані.

Потім — у сім'ї, військкоматі, повідомленні про загибель, цінах і розмовах, яких уникають.

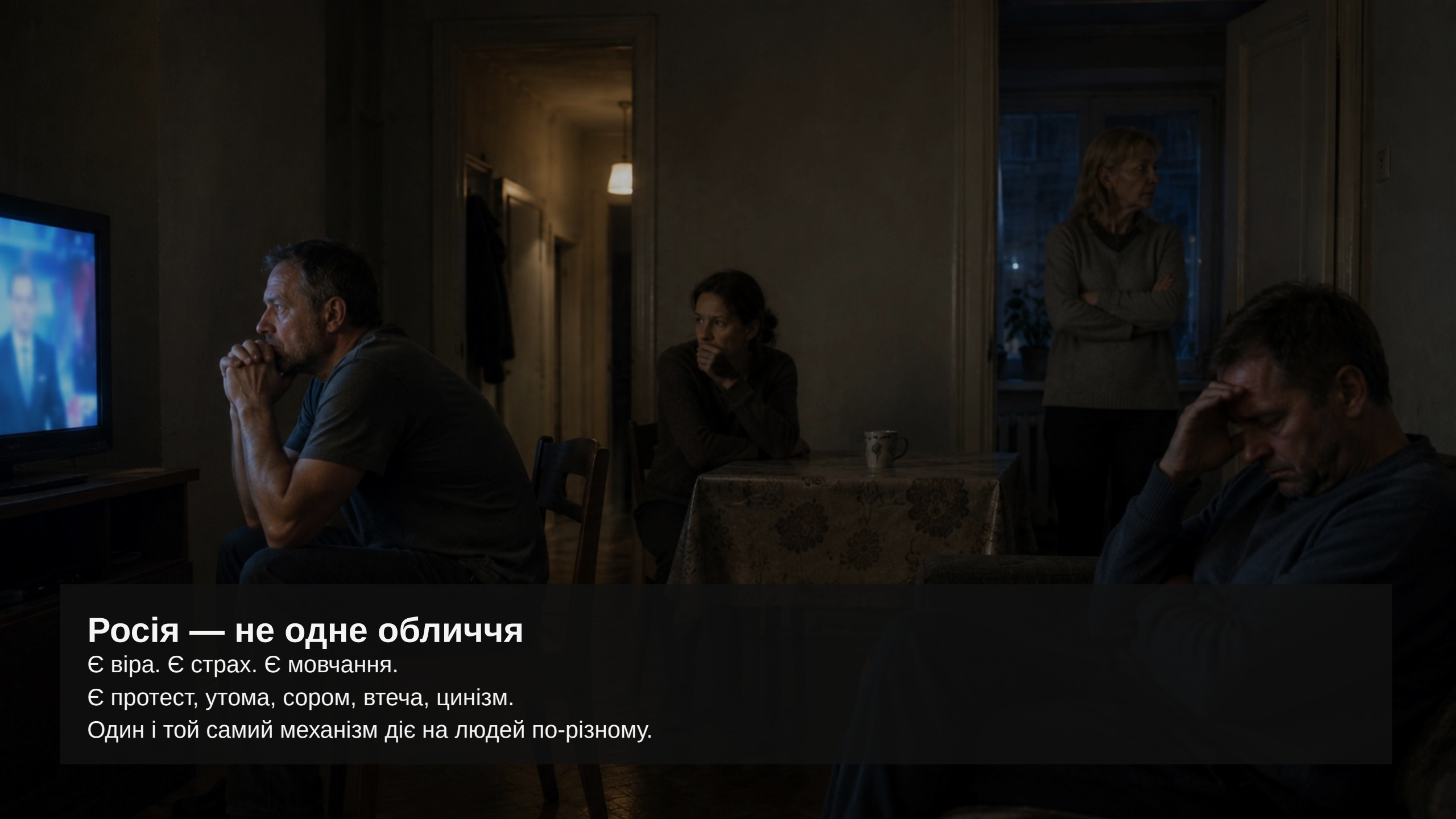
Далеке стає особистим.

A photograph of a room with a window, a table, a chair, and a suitcase. The room has a window with a lace curtain on the left, a table with a cup and a book on it, a chair with a jacket on it, and a suitcase on the floor. The walls are peeling, and the floor is wooden. The text is overlaid on the right side of the image.

Україна повертає реальність

По той бік образу — не абстрактний «ворог». Там людина.

Дім. Сім'я. Місто. Пам'ять. Втрата.

Росія — не одне обличчя

Є віра. Є страх. Є мовчання.

Є протест, втома, сором, втеча, цинізм.

Один і той самий механізм діє на людей по-різному.

A dimly lit room with a woman sitting at a table on the left, looking thoughtful with her hand to her chin. In the background, a man stands by a large window, looking out at a cityscape. The room has a doorway leading to a kitchen and a coat hanging on the wall.

Ціна позиченої величі

Чуже життя перетворюється на матеріал.

Власне життя теж біднішає: менше правди, менше зв'язку, менше майбутнього.

**Болю потрібні слова раніше, ніж
йому дадуть ворога
Якщо людина не розуміє свого болю,
хтось інший може назвати його за
неї.
Людина має відчувати гідність раніше,
ніж їй запропонують велич.**

